رعایت وقف و ابتدا آیات توسط قرّاء

شاگرد۲: در جلسه گذشته سؤالی پرسیدم فرمودید که ابتدای جلسه یادآوری کنم؛ سؤال این بود که آیا وقف و ابتدا هم منسوب به پیامبر است؟ تواتر هم دارد؟

استاد: آیا وقف و ابتدا هم سماعی است یا نه؟ مثلاً «وَما يَعْلَمُ تأْوِيلَهُ إلاّ اللّهُ»؛ اینجا وقف کنیم، «وَالرّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ...[1]»، یا اینکه «وَما يَعْلَمُ تأْوِيلَهُ إلاّ اللّهُ وَالرّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ، يَقُولُونَ...»؟ کدام یک از اینها است؟ از نظر مبانیای که دارند و قرائاتی که هست وقف و ابتدا هم به سماع است. البته ممکن است که بحثهای تفسیری هم دخالت کند، چون قرآن «مأدبة الله» است. خدای متعال آن را دست امت اسلامی داده است. میبینید چقدر راجع به کتاب خدا، کتاب نوشتهاند، بحث کردهاند، جلسه تشکیل دادهاند! کتابی که در معرض عموم مردم میآید، توقع قرائت های مختلف و اشتباهات در آن هست. چون همه میخواهند بنویسند. اینها طبیعی است. ولی مهم این است که اصل بدنه قرآن کریم وقتی مستقر شده، چیزهای بعدی نمیتواند به آن صدمه بزند.

من در فقه هم قاعدۀ کلی ای را عرض کردم؛ چرا فقهای بزرگ مشکلی ندارند در اینکه الآن عوام شیعه با قنوت در نماز عملاً معاملۀ وجوب میکنند؟ بگوییم این خوب نیست؟! اگر قرار باشد یک وقتی در میان عموم مردم مستحب خدا واجب شود، باید اعلام کنند. باید بگویند یک مدتی قنوت نگیرید تا معلوم شود که واجب نیست! چرا اینطور است؟ بزرگان علماء در اینکه قنوت شعار شیعه است و به این شعاریت هم تأکید دارند و هیچ مشکلی هم ندارند، اما عوام شیعه فوری میگویند من یادم رفت قنوت را بخوانم باید نمازم را اعاده کنم؟! یعنی آن را واجب میدانند، آن هم واجب وضعی. اگر یادش رفته نماز را قضا کند! حتی در روایت هم دارد که اعاده کند. چرا مشکلی ندارند؟ بهخاطر اینکه اصل چیزی که باید در فقه اسلام مستقر شود، مستقر است. یعنی کسی هم که توهم کند بهخاطر شعاریت، قنوت واجب است وقتی به شک افتاد و مراجعه کرد برایش تردیدی نمیماند که من نمیدانستم قنوت مستحب است. این نکته بسیار مهمی است و در خیلی از جاها هم به درد میخورد.

بسیاری از مطالب قرآن کریم و قرائات به این صورت است. یعنی قرآن کریم در امت اسلامیه جا افتادگیای دارد که این بحثهای بعدی و کارهایی که امت از جهالت و ... انجام دادهاند، نمیتواند به آن ساحت صدمه بزند. چون آن مستقر است. کسی که بخواهد مراجعه کند میفهمد.

---

[1]آل عمران ۷

بازبینی #2
ایجاد شده 2 مه 2024 14:11:36 توسط ... .
به روزرسانی شده 6 ژوئن 2024 12:59:00 توسط ... .